

CREDIMUS

NR. 2- 2017

LES OM:
DET VERDAGSVAKRE
OPPSTANDELSE
MENNESKET I SITT EGET BILDE

Adresse:

Credimus
Akersveien 16 a, 0177 Oslo
Tlf.: 23 21 95 40
E-post: credimus@nuk.no
ISSN 1503-7959

Utgiver:

Norges Unge Katolikker (NUK)
Akersveien 16 a, 0177 Oslo
Tlf.: 23 21 95 40
E-post: nuk@nuk.no
Web: www.nuk.no

Redaksjonen:

Ingebjørg Forsman Bærø
(interimredaktør)
Anja Z. Persvold
Snit Ghebriel
Øyvind Johannes V. Evenstad
Sigrid Perpetua Heggtveit
Odin Fredrik Rustad
Sebastian P. Salinas Thoresen

Layout:

Aleksandra Sramkowska

Bidragstyttere:

Joakim Ramse
Henrik Emil Greve
Monique A. Vassvåg
Ludvig Lorentz Stefan Hareide

Forside- og baksidebilde:

Anja Z. Persvold

Trykk: Krona Trykk AS

Om bladet:

Credimus er et katolsk blad for betalende medlemmer av NUK over 19 år. Andre kan abonnere på bladet for kr. 150,- i året.

Gaver mottas med takk! Konto-
nummer 3000 16 91399. Merk
innbetalingen med "Credimus".

LEDER

Kjære lesere,

Vi prøver hele tiden å forbedre oss – å skape et nytt liv for oss selv – enten det innebærer kampen for et godt liv i et land preget av konflikt, eller et veiskille; å flytte til et nytt sted, starte en utdanning eller jobb, begynne på en ny diett eller skaffe nye venner. Dette nummeret av Credimus tar for seg "nytt liv" i lys av våren og påsken som står foran oss. For mange er ideen om det gode liv definert av materielle goder. Vi ønsker oss ikke bare trygghet og muligheter til å utfolde oss som mennesker, vi ønsker å ha det gøy, være friske, tjene penger, være vakre, være best. Vi befinner oss i en fastetid som innbyr til refleksjon over store temaer som liv og død og oppstandelse. Når vi om noen uker blir vitne til Kristi død er det naturlig å reflektere over hva livet vi har fått i gave egentlig handler om. Hva er verdien av å leve: hva skjer hvis vi utrydder menneskelig skrøpeligheit eller til og med døden – er livet da fortsatt verdifullt? Hva ønsker vi å oppnå: vil vi sørge for et godt liv for oss selv her og nå, eller vil vi hjelpe andre – både dyr og mennesker – å ha samme mulighet til et godt liv som oss?

Skal vi lete etter det gode liv her på jorden, eller skal vi søke frelse og et evig liv med Gud? Må det ene utelukke det andre? Disse og flere spørsmål håper vi å kaste lys over i dette nummeret.

God lesning, og god faste,
Ingebjørg Forsman Bærø,
Interimredaktør

Vi har (...) et enormt ansvar for å bringe de unge sammen i tro, fellesskap og handling. Tenk på det.

TIL ETTERTANKE ...

I Pavens bønneintensjoner for mars oppfordres vi til å be for alle forfulgte kristne - og det er mange av dem! En kvart milliard i verden. Noen finner veien til Norge, selv om arbeidsinnvandringen til landet nok er større. Når man hører om innvandring til Norge blir fort muslimer nevnt, men det er langt flere kristne blant dem. Det er kanskje "kjedelig" og får mindre oppmerksomhet i media, fordi det ligner mer på de fleste som er i Norge fra før. Uansett har vi en plikt til å møte dem som kommer. Det finnes bare én barne- og ungdomsorganisasjon i Norge for den Kirke som Herren selv har innstiftet. Det er oss, og vi bør forbli samlet i én organisasjon. Vi har derfor et enormt ansvar for å bringe de unge sammen i tro, fellesskap og handling. Tenk på det.

Kun én av ti unge katolikker er i dag medlemmer av NUK. Det betyr at mange flere kan inkluderes i vårt fellesskap! Vi ønsker derfor å styrke lokallagenes mulighet til å arrangere lokalt. Hvorvidt dette er gode ideer - og hvordan vi kan lykkes med dem - det ønsker jeg diskusjon om. Jeg ønsker dere en rensende faste og en salig påskehøytid!

Vennlig hilsen
Joakim Ramse
Leder til NUK

INNHOOLD

<i>Det hverdagsvakre</i>	4
<i>Jeg må velge å vokse</i>	6
<i>Om Gud og klima og sånn</i>	8
<i>Joel og verdens nyskapelse</i>	10
<i>Mennesket i sitt eget bilde</i>	11
<i>NUKs 18+ helg i Trondheim</i>	13
<i>Filosofisk hjørne: Hvorfor gjenoppstandelse?</i>	16
<i>Er oppstandelse bare et påfunn?</i>	20
<i>Episkopal Hodebry - mitra</i>	22
<i>Helgen: Den hellige Antonius</i>	23
<i>5 morsomme fakta om den katolske tro</i>	24
<i>Nytt liv på nytt sted</i>	25
<i>Ungdom med tro på en bedre fremtid</i>	27
<i>Fakta om pavemyten</i>	31

Tekst : Sebastian P. Salinas Thoresen
foto: Anja Z. Persvold

DET HVERDAGSVAKRE

■ «Én ting ber jeg HERREN om, dette ønsker jeg: å få bo i HERRENS hus alle mine dager, så jeg kan se HERRENS skjønnhet og være i hans tempel.» (Sal 27, 4)

Jeg har i det siste lest en bok av den engelske filosofen Roger Scruton som ganske enkelt heter Beauty («skjønnhet»). Det er en kort og relativt lettlest bok om et omfattende og komplisert tema, men den skarpe pennen til Scruton tok det opp og jeg ønsker å bringe det videre til leseren. Han har nemlig gitt seg selv i oppdrag å skrive en bok om skjønnheten med et overordnet blikk. Det står mye opplysende og spennende i boken, men allikevel er det kapitlet “everyday beauty” om “hverdagsskjønnhet” som først og fremst fanget min oppmerksomhet.

Denne skjønnheten er den som finnes, for eksempel, i et pent dekket bord hos bestemor eller i en beskjeden hage. Det er en slags lavere skjønnhet, som gjerne overses av de fleste når vi tenker på hva skjønnhet er. Jeg innrømmer at tankene mine først finner veien til en vakker kvinne, Beethovens niende symfoni og Nasjonalgalleriet, før jeg kommer på hvor stor betydning de små skjønnhetene har. Likevel er det et eller annet bedre med de ekstra småtingene som gjøres når

et bord dekkes på en formell måte, som løfter måltidet opp fra en biologisk nødvendighet til noe større. Det er forskjell på glassene som brukes til vann og vin, og det er en orden i hvordan tallerkenene og bestikket ligger i forhold til hverandre. Man tenner lys og dekorerer bordet med blomster og duk. Har man et spesielt fokus på nytte, kan man naturligvis avfeie alle disse bordkonvensjonene som ganske unyttige ting – for hvilken nytte finnes det i en tøyserviett som ikke kan erstattes av papir?

*Alt det vi gjør
formidler åndelige
virkeligheter.*

Men jeg holder en finger på vektskålen med gamle tradisjoner som de jeg har nevnt ovenfor. Det er nok av grunner til det, utover en hang til fortiden. For hva er det egentlig man kommuniserer hvis man inviterer folk hjem til seg på middag og bruker

engangsservise og disker opp med frossenpizza? Jeg tror ikke vennskapet mellom de inviterte og vertskapet her verdsettes særlig høyt. Et generelt og katolsk prinsipp bedras i dette tankeeksperimentet: Alt det vi gjør formidler åndelige virkeligheter.

Når vi inviterer til middag i min familie, er det ikke store etegilder eller greske symposier det er snakk om, men vi kommuniserer at familiefellesskapet vårt er verdifullt og viktig når vi steller i stand

Det er fantastisk hva små gester kan bety i det store og det hele.

ordentlige måltider og tar fram det gode bestikket. Den åndelige virkeligheten som innebærer at vi setter pris på hverandre og familien, gjøres håndfast og tydelig nettopp fordi vi dekker bordet på

en viss måte og gjør mange strengt tatt unyttige ting.

Alle som har vært i messen vet at det hadde vært en ganske annerledes opplevelse dersom man ikke brukte en kalk av gull eller sølv til vinen, eller om man brukte et sløydbord til alter. Det å dekke til alteret, omformer det til noe sakralt. Det samme prinsippet gjelder hjemme. Det er fantastisk hva små gester kan bety i det store og det hele.

JEG MÅ VELGE Å VOKSE

■ **Nytt liv og vekst kommer ikke av seg selv. Jeg klarer ikke å elske Gud hvis jeg ikke vil. Jeg kan fortsette å leve livet mitt akkurat som jeg vil, det er ikke sånn at Gud plutselig åpenbarer seg og sier «hvorfør i alle dager har du brukt hele søndagen på å se den TV-serien? Du kunne ha rukket 19.30-messen». Men så tenker jeg, «ja, og så, det er en søndag, hvem bryr seg?». Slik stenger jeg Gud ute av livet mitt, ikke drastisk, men på en likeglad, tilsynelatende rolig måte.**

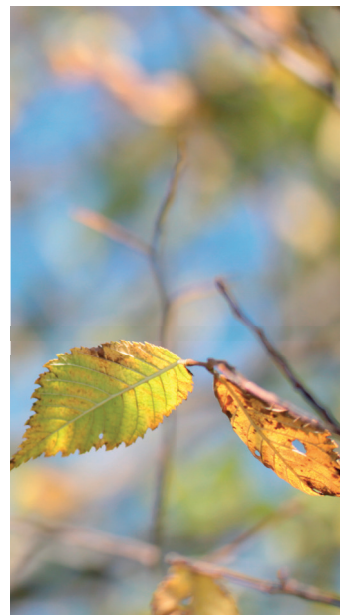
Jesus sier: «hver grein på meg som ikke bærer frukt, tar han bort, og hver grein som bærer frukt, renser han så den skal bære mer» (Joh 15,2). Men jeg er jo Guds barn, han elsker meg, det er jeg overbevist om. Problemet er at jeg ofte ikke gidder å elske Gud. Jeg lever ikke med Gud, jeg bærer ikke frukt. Når jeg lukker øynene

for Gud, da slutter jeg å vokse. Jeg visner ikke med det samme, men jeg henter ikke næring fra roten, fra kilden som Gud er. Jeg vet at Gud kommer til å være til stede når jeg får problemer, og at han tilgir meg når jeg synder.

Jeg må velge å la meg bli elsket av Gud.

Jeg tror oppriktig ikke at Gud skjærer meg bort fordi jeg synder, men at jeg selv stenger meg ute. Gud elsker meg så mye at han ikke kan tvinge meg til å vokse i Ham, og jeg er for lat til å bry meg. Jeg gjør det som kreves av meg, jeg går i kirken og til skriftemål. Jeg forblir troende, men velger ikke å komme nærmere Gud. Jo kjøliger forholdet mitt til Gud blir, desto vanskeligere blir det for meg å velge å vokse. Desto mindre jeg arbeider for å hente næring hos Gud, desto mer visner jeg. Så lenge jeg lever kan jeg fortsatt

vende om og elske Gud. Jeg vet jeg kommer til å begå feil og være lat. Men det er fordi jeg behøver Guds kjærlighet jeg at jeg hver dag må velge å elske Gud. Hele tiden, ikke bare den gangen jeg har det vanskelig. Gud hjelper meg å holde fast ved roten og vokse. Jeg må selv velge å se den TV-serien en annen dag og rekke messen. Jeg må velge å la meg bli elsket av Gud.

WŁASNY WYBÓR

■ **Nie będę kochać Boga, jeśli sama się tego nie podejmę. Wzrost duchowy i nowe życie jest pełne wyzwań. Wybieram swoją drogę życiową według własnego przeczucia. Przecież Bóg nie objawi się mi nagle mówiąc «dlaczego spędziłaś całą niedzielę oglądając telewizję? Zdążyłabyś na ostatnią mszę niedzielną». Wówczas myślę sobie, że to tylko drobiazg i nikogo to nie obchodzi, czy dzisiaj pójdę do Kościoła, czy nie. Tak też stawiam mur między mną a Bogiem, nie oddalając się od Niego gwałtownie, lecz w mało widoczny sposób.**

Jezus mówi: «każdą latorośl, która we Mnie nie przynosi owocu, [Ojciec] odcina, a każdą, która przynosi owoc, oczyszcza, aby przynosiła owoc obfitszy.» Zatem i ja jestem latoroślą, i mam tę świadomość, że Bóg mnie kocha. Problem w tym, że często nie mam ochoty na to,

by dbać o moją relację z Bogiem. Nie żyję w jedności z Bogiem, nie przynoszę owoców Jego miłości. Kiedy Go ignoruję, zatrzymuję wzrost duchowy. Moje powolne oddalanie się od Boga powoduje, że opadam z sił i więdnę niczym latorośl, która nie przynosi owoców. Jestem tego świadoma, że Bóg zawsze przy mnie będzie, zwłaszcza wtedy, kiedy mam problemy, i że On mi zawsze wybaczy moje przewinienia.

*„**Każdą latorośl, która we Mnie nie przynosi owocu [Ojciec] odcina, a każdą, która przynosi owoc, oczyszcza, aby przynosiła owoc obfitszy. (J 15,2)**”*

Wierzę, że Bóg jest miłosierny i nie odsunie mnie z powodu moich grzechów. Tylko ja mogę wpłynąć na to, w jakim stopniu odsuwam się od

Boga. On mnie kocha i daje mi wolną wolę. To ode mnie zależy, czy będę wzrastać duchowo, czy też zaniedbywać tę relację będąc leniwą i obojętną. Wypełniam podstawowe przykazania, jak chodzenie do kościoła i spowiedzi. Wierzę, ale nie pielęgnuję mojej relacji z Bogiem. Im większa przepaść między mną a Nim, tym trudniejszy będzie dla mnie wzrost duchowy. Im mniejszy wysiłek wkładam, aby pobierać siłę od Boga, tym bardziej opadam z sił. Codziennie nawracam się i staram się kochać Boga bardziej niż dzień wcześniej. Wiem, że popełniam błędy i bywam leniwa. Dlatego właśnie powinnam podejmować się walki, gdyż potrzebuję bliskości z Ojcem, nie tylko wtedy, kiedy mam problemy, ale każdego dnia. Bóg wspiera mnie na mojej drodze, oczyszcza i powoduje, że przynoszę obfitsze owoce. To ja decyduję, czy będę oglądać telewizję, czy pójdę do Kościoła na Mszę Świętą. Bóg jest miłością, która ogarnia całe życie i to ode mnie zależy, czy go wpuszczę do mojego życia i pozwolę na to, by przemieniał moje serce.

OM GUD OG KLIMA OG SÅNN

Av: Snit Ghebriel

Foto: Aleksandra Sramkowska,
Wikimedia Commons

■ **Hvilke avtrykk ønsker du å legge igjen på denne verden? Inspirere mennesker til å gjøre- og til å være bedre? Overgi den i litt bedre stand til neste generasjon? Oppfylle det Herren har pålagt deg etter beste evne?**

Allerede i Første Mosebok blir det tydelig at jorden er gitt mennesket av Gud. Med rådhighet over Herrens Skaperverk, kommer også en mengde ansvar. Vi er forpliktet til å holde vårt eget utslipp av klimaskadelige gasser lavest mulig fordi vi ødelegger Skaperverket om vi handler tankeløst. Menneskeslekten skal, om Herren vil, leve i tusenvis av år til, og vi har ansvar for å overlate de kommende generasjonene en jord som er beboelig samt artsrik. Vi har også ansvar for alle arter av dyr og planter som eksisterer; disse har en egeneverdi som del av Herrens Skaperverk; "Because of us, thousands of species will no longer give glory to God by their very existence, nor

convey their message to us. We have no such right," sier pave Frans i Laudatio Si. Ved å brenne ned skoger og ved å la temperaturen i havet fortsette å stige, står menneskearten alene til ansvar for at jorden og havet blir ubeboelig for Herrens skapninger.

(...) vi har ansvar for å overlate de kommende generasjonene en jord som er beboelig samt artsrik.

Jorden blir også stadig mer ubeboelig for mennesket. Det er tragikomisk at de som på verdensbasis forårsaker klimaendringene, ikke opplever klimaendringenes massive og ødeleggende konsekvenser. Den fattigste delen av verden opplever stadig hyppigere flom og tørke. Mennesker opplever at deres viktigste næringskilde, jorda, blir uforutsigbar og ikke forsørger dem. Når vi

som enkeltmennesker lar vår egenskap som forbrukere bli mer definerende enn vår egenskap som medmennesker, svikter vi. Vi har malt oss inn i et hjørne der kun politiske tiltak kan få oss ut igjen.

Også i Norge påvirker klimaendringene de fattige mer enn de rike, og slik forsterkes den sosiale ulikheten. Når bompenger og klimaavgifter går opp – da er det de som har dårligst råd som tvinges til å legge om hverdagen. Klimadebatten blir slik unektelig knyttet til spørsmål om vern om liv, rettferdighet og menneskerettigheter, som igjen er knyttet til Den Katolske Kirkes Sosiallære. Slik angår klimadebatten oss katolikker direkte. Så kan du gjøre en ny vurdering: Hvilke avtrykk ønsker du å legge igjen på denne verden?

I dette nummeret av Credimus inkluderer vi noen tips og triks til hvordan **du** kan redusere **ditt CO2-utslipp**. Syv forslag er valgt fordi de er overkommelige for den enkleste sjel og selvfølgelig fordi det er et hellig tall.

Gud velsignet dem og sa til dem: «Vær fruktbare og bli mange, fyll jorden og legg den under dere! Dere skal råde over fiskene i havet og over fuglene under himmelen og over alle dyr som det kryr av på jorden.» (1 Mos 1, 28)

Kildesorter

Forslag til sortering: Plast, glass og metall, papir/papp, kompost (evt. matavfall, hvis denne sorteringsformen tilbys), pant og elektronikk (returneres til elektronikkvarehandel). Generelt er det også anbefalt å holde plastforbruket nede da plast har en uhyre lang nedbrytningstid, så bruk for eksempel handlenett av tøy når du handler.

Spis mindre kjøtt

Her er det mye som hjelper: Spis mindre storfe, spis mindre rødt kjøtt, spis viltkjøtt i stedet for annet, én mindre kjøtt-dag i uken, halver kjøttforbruket, dropp animalske produkter.

Kast mindre mat

Best før/siste forbruksdato kan være svært misvisende, så bruk sansene! Egg kan for eksempel holde lenge etter datomarkering. Vurder om du ikke trenger å strekke deg for å nå det bakerste produktet i butikkhyllen – vil du konsumere innholdet før utløpsdatoen på produktet lengst framme?

Gjenbruk (er beste forbruk!)

Hold deg til å kjøpe det du trenger (og nei, det er ikke nødvendigvis en ny genseren eller fem). Prøv å kjøpe brukt eller reparer det som er ødelagt heller enn å kjøpe nytt.

Velg kortreiste produkter

Dette sier kanskje seg selv? Spis i tillegg sesongbasert, så sparer du miljøet for enda litt mer.

Ta toget

Reis kollektivt. Ta toget i stedet for fly. Gå eller sykle dit du kan.

Vær bevisst strømforbruket ditt

Slukk lyset konsekvent når du forlater et rom, ikke stå i dusjen så mye lenger enn du trenger og/eller reduser inne-temperaturen med én grad og ta på deg en genser – det sparer du så mye på.

Dersom du fortsatt er sugen på mer informasjon og inspirasjon, anbefaler vi at du liker "the Global Catholic Climate Movement" på Facebook. I tillegg byr NRK-produksjonen "Live redder verden litt" på lettbeint og opplysende underholdning, mens dokumentaren "Before the Flood" gir et innblikk i både det politiske spillet ved klimadebatten samt et perspektiv på hvilke urettferdigheter klimændringene innebærer.

Restavfall

Matavfall

Papp, papir og drikkekartong

Plastemballasje

JOEL OG VERDENS NYSKAPELSE

■ Joel er nok ikke den første man tenker på når man blir bedt om å navngi profeter i Bibelen, men han mottok Herrens ord fra himmelen på samme måte som alle de andre. Han kan til og med fortelle oss noe om tidens slutt, når Gud skal gi oss en ny himmel og en ny jord.

Vi har svært lite informasjon om Joels liv, og vi kan ikke engang vite med sikkerhet i hvilket århundre han virket som profet. Den hellige Hieronymus anslår at han bedrev sin forkynnelse i det sørlige Juda på samme tid som Hosea var profet i det nordlige Israel, altså omtrent midt på 700-tallet før Kristus.

Dersom vi godtar denne tidlige datering, er det interessant å se at Joel tilsynelatende forutså jødernes babylonske fangenskap: «For se, i de dager og på den tid, når jeg gjør ende på Judas og Jerusalems fangenskap, da vil jeg samle alle hedningefolk og

føre dem ned til Josjafats dal» (Joel 3,6-7 NB). La oss følge dette sporet videre.

På tiden etter fangenskapet var Juda underlagt perserkongen Kyros, siden det var han som hadde satt jødene fri. Dessverre var det noen av innbyggerne i nordriket (også kalt Samaria), som ikke likte at kongen lot dem gjenoppbygge templet i Jerusalem: «Motstanderne til Juda og Benjamin fikk høre at de som hadde vært i eksil, holdt på å bygge et tempel for Herren, Israels Gud» (Esra 4,1).

Kyros var død, men samaritane sendte et brev til hans etterfølger, kong Xerxes, og ba ham om å stanse byggingen. Dette var nok en mørk tid for jødene, som beskrevet av Joel: «Jorden skjelver foran dem, og himmelen rister. Sol og måne mister sin glans» (Joel 2,10). Persernes herredømme varte helt frem til slaget ved Gaugamela i år 331 f.Kr.

Likevel kom det løfter fra Gud om en dag når han skulle dømme hedningene og frelse sitt folk: «Den dagen skal det

skje at fjellene drypper av druesaft og haugene flommer av melk, og i alle Judas bekkefar skal det renne vann» (Joel 3,23). Den historiske oppfyllelsen av denne profetien kom kanskje så snart kong Dareios ga tillatelse til å fortsette byggingen av templet, men det har vært vanlig å lese Bibelen på ulike «nivåer» for å trekke ut hele meningen.

Dersom vi leser Joel (og flere av de små profetene) på en allegorisk måte, ser vi at deres advarsler om en nært forestående dom kan knyttes til våre forventninger om Kristi gjenkomst. Det samme kan deres løfter om et land som flyter med melk og honning: Vi ser frem til en tid etter kjødets oppstandelse, når Gud skal gi oss en ny himmel og en ny jord.

MENNESKET I SITT EGET BILDE

Kilder: Sitatene er hentet fra et intervju som stod i Le Figaro 1/4/2016.

■ **«Transhumanismen er i grunn et hat mot de tilkortkommenheter som definerer det å være menneske – i dets skjørhet, alderdom, lidelse og død».**

Mange lesere av Credimus har trolig et ønske om å ta en realfaglig utdanning om de ikke allerede er i gang med karrieren. Dette er en flott ambisjon. Kanskje vet de dette gjelder at universitetene utgår fra kristendommen og er ment til å fremme kunnskapen om Guds skaperverk. I tillegg til dette er mennesket gitt i oppgave å råde over naturen (1 Mos 1:26). De som er eller skal bli leger kan særlig kjenne seg igjen i dette ansvarsforholdet overfor naturen. Noe av det samme kan gjelde andre som jobber med eller studerer mennesket og naturen, men ikke alle. I økende grad styres flere felt og spesielt biologien inn mot å *bestemme* naturen. De aller fleste moderne mennesker har nok ingen grunner til å stille spørsmål ved at

mennesket skal gjøre skaperverket mest mulig til sin egen plastelina-kreasjon – de vil i hvert fall ikke innvende at det er galt fordi det er å sette oss i Guds sted. Derfor hviler det et ekstra ansvar på kristne for å formidle det vi forstår så mye lettere og bedre: At forsøket på å underkaste skaperverket menneskets bestemmelser vil føre til ødeleggelsen av skaperverket og en ulykkelige skjebne.

Det er viktig å huske at for ikke-troende er Gud død og følgelig at alt er tillatt, slik Dostojevsky så tidlig forstod. Denne mentaliteten blir gitt uttrykk for i det vi kaller «relativisme». Det spesifikke utslaget for denne ateistiske læren om mennesket kalles «transhumanisme», som lærer at naturen er et onde som mennesket må kontrollere, bekjempe og underlegge seg. Du lærte om 1900-tallets ideologier som gjorde samfunnet til en rent ideologisk kreasjon. Nå ønsker store deler av det ateistiske Vesten å gjøre menneskenaturen til et rent ideologisk produkt ved forskningens og vitenskapens hjelp. Dette gjøres vi ved å

skape mennesket på nytt i sitt eget bilde. Dette har du og dine etterkommere all grunn til å frykte.

I denne iveren etter å benekte at mennesket deler en felles natur, ser jeg en form for anti-humanisme. Transhumanismen er i grunn et hat mot de tilkortkommenheter som definerer det å være menneske – i dets skjørhet, alderdom, lidelse og død. Men fortsatt viser de siste oppdagelser innen kronobiologien nettopp hvor mange av våre begrensninger som inngår i våre liv – helt inn til cellene som Jean-Claude Ameisen beskriver som den evige fornyelsen i det som er inngravingen av det forgjengelige i selve livet. Slik er vårt lodd. Mot døden er vi også levende. Det er bra at medisinen kjemper for livet; men i forsøket på å oppheve livets slutt ligger en fornektelse av menneskelivet. Idet våre dødelige kroppar blir skiftet ut, organ for organ og med maskindeler, er vi da fortsatt mennesker? Er vi da virkelig levende? Derom ligger hele det antropologiske spørsmålet, et spørsmål politikken må ta fatt i umiddelbart. Slik

forklarer den katolske professoren i filosofi og varaordfører i Versailles François-Xavier Bellamy i et intervju hva transhumanismen setter i fare.

En kamp mot naturen vil være katastrofalt ødeleggende fordi enhver grense blir brutt for å tilfredsstille enhver lyst. En slik krig mot våre menneskelige vilkår «fordømmer oss til ulykkeligheten, for det er begynnelsen på et evig kappløp: vi vil aldri komme i mål. Slik blir vi fanger av våre egne fantasifostre, bundet til en kurs uten ende - forgesves og til ingen nytte - mens man like fullt vil kalle det «fremskritt». [...] Opprøret mot naturen er en forbannelse vi kaster over oss selv.»

Jesus Kristus, den andre Adam og alle høyere menneskelige idealer forsvinner i et sykkelig fokus: å gjøre våre materielle vilkår maksimalt komfortable. Men hva er egentlig naturlig? «Der er noe grunnleggende naturlig ved mennesket i sin dannelselse, som for eksempel ved utøvelsen av vår kunstferdighet, den som unnslipper den grunne natur og som ikke svarer til de umiddelbare

impulser og innfallenes kunstighet). Hvorfor skulle man ellers velge å være moralsk?» Fordi menneskenaturen står til menneskesønnens ideal. Ikke forvent at andre ser det bekræftende svaret som like innlysende.

Til sist: «Når vi går med utbyttable hjerter til erstatning for hvert 50. år, da har vi ikke forlenget livet: da har vi opphevet døden. Er vi da fortsatt mennesker? Det vil være en tilstand for menneskeheten hvor erfaringen ikke lenger innebærer barn, for de enkle grunner at de opptar plass og tar av av godene. Et liv uten generasjoner er det fortsatt et menneskelig liv? Og dette livet, er det virkelig vårt? Det er spørsmålet Jorge Luis Borges stiller i sin L'Immortel: Hvis du foran deg har uendelig med tid, finnes det virkelig noe spesielt du kan gjøre? Grensen som plasserer livet innenfor to permer forteller også om kreativitetens vilkår. Hanna Arendt beskrev tilblivelsen som alle nye tings tilstand. Tilbake står enda en siste grunn til å si at transhumanismen faktisk er det inhumane: den dagen vi har opphevet døden

må spørsmålet stilles om hva slags samfunn vi er: Lever vi ikke i dag i et tilbaketog mot barbariet, hvor de bemidlede stadig får øke kvaliteten på sitt genmateriale, mens de ubemidlede ikke har annet å gjøre enn å forgå? Vi går av scenen idet en karikatur av det vi kaller 'naturen' inntar vår plass, med dens teknologiske eugenikk som ønsker å utsette alle avvik ved sitt hat for det ufullkomne».

ARRANGEMENT

Tekst og foto: Anja Z. Persvold

NUKS 18+ HELG I TRONDHEIM

■ NUK har begynt å arrangere 18+helg to ganger i året. Årets første helg var i vinterridylliske Trondhjem, og ble ledet av byens studentlag. Ca. 20 unge voksne fra hele landet som møttes helgen 24.-26. februar i Trondhjem. Den nye domkirken er både vakker og stor, byggene rundt

domkirken var leirstedet vårt den helgen. P. Ole Martin Stamnestrø var med oss, feiret messe, holdt foredrag om dogmer – bare spør oss, nå har vi lært hvorfor Kirken har dogmer og viser oss Sannheten litt etter litt – og pater prater. Vi hadde omvisning i skønne Nidarosdomen,

og ble særdeles godt kjent med byen gjennom et riktig kreativt rebusløp og en kviss. Helgen bød på mange gode samtaler, vi fikk møtt gamle kjente og ble kjent med nye unge katolikker. Det var så god stemning på helgen! Vi sees på neste 18+helg 26.-28. november på Mariaholm!

"I disse dager føler alle seg, inkludert våre unge, til en viss grad tiltrukket av de mange avguder som tar Guds sted og ser ut til å gi håp: penger, suksess, makt, nytelse. Ofte er det en voksende følelse av ensomhet og tomhet i hjertene til mange mennesker som leder dem til å søke tilfredsstillelse i disse flyktige idoler. Kjære brødre og søstre, la oss være lys av håp! La oss oppmuntre den generøsitet som er typisk for de unge og hjelpe dem til å arbeide aktivt med å bygge en bedre verden. Ungdom er en mektig maskin for Kirken og for samfunnet. De trenger ikke materielle ting alene; også, og fremfor alt, trenger de åndelighet, raushet, solidaritet, utholdenhet, brorskap, glede; de er verdier som har sin dypeste rot i den Kristne tro".

Pave Frans, Vatikanstaten, 24. juli 2013

HVORFOR GJENOPPSTANDELSE?

■ Kirken lærer oss at Himmelen, Skjærsilden, og Helvetet er utenfor tid og rom. Derfor kan de ikke strengt tatt være steder. Det er bedre å tenke på dem som tilstander: Himmelen og Skjærsilden bare er tilstanden til en sjel som har oppnådd eller er på vei til saligheten, mens Helvete bare er tilstanden til en sjel som ikke har det.

Denne læren har nok ikke nådd ut til alle deler av stor-samfunnet. Der treffer man fortsatt iblant på oppfatningen om at kristne tror at Himmelen faktisk befinner seg et eller annet sted oppe i skyene, og Helvete et eller annet sted under jordskorpen. En kanskje mer utbredt og skadelig feiloppfatning, er at Himmelen og Helvete er helheten av det kristne etterlivet: Etter at man dør havner man på den ene eller det andre stedet, muligens med en mellomlanding i Skjærsilden, og det er det.

Om man godtar denne andre feiloppfatningen uten å godta den første, ender man opp med konklusjonen at etterlivet er en rent ikke-fysisk affære, at frelsen består i en slags frigjøring fra den fysiske verden. Dette er en gammel -- og heretisk -- oppfatning som kan spores tilbake i hvert fall til det første århundret og gnostisismen, men virkeligheten er omtrent akkurat det motsatte: Vi bekjenner "de dødes oppstandelse", og både Johannes og Paulus lover oss et nytt liv på en ny jord der vi skal leve i våre gjenoppstandelseslegemer: "For basunen skal lyde, og de døde skal opstå uforgjengelige, og vi skal forvandles" (1 Kor 15,52). Satt på spissen kan man si at det er denne nye jorden som er etterlivets sentrum, ikke Himmelen og Helvete - de er bare venteværelser eller varetoksceller der sjelene sitter i påvente av den siste dom.

Forbildet og forløperen for denne allmenne, kroppslige gjenoppstandelsen er Kristus, som som kjent "oppstod den tredje dag etter Skriften". Bibelen gir oss noen hint om beskaffenheten til Kristi

gjenoppstandelseslegeme. På den ene siden synes det å være radikalt forskjellig fra legemet Han hadde hatt tidligere. Kort tid etter oppstandelsen treffer Han to av sine disipler på veien til Emmaus; de kjenner Ham ikke igjen (Luk 24,13-32). Men samtidig er det en ekte, fysisk kropp av "kjøtt og ben" (Luk 24,39): Den gjenoppstandne Kristus er ikke bare et spøkelse eller et hologram.

Med dette i tankene kan vi stille et spørsmål: Hvorfor gjenoppstandelse? Hvorfor er ikke et ikke-materielt etterliv i Himmelen eller Helvete nok, når vi tross alt først har dem her? Siden dette spørsmålet angår troens mysterier, får vi ikke besvart det fullt ut med det første. Men vi kan kanskje begynne å besvare det ved å gjenta noe jeg alt har antydnet: Kristendommen er ikke en legems- eller verdensfornekende religion. Tvert i mot anser den kroppen - og den fysiske verden kroppen hører hjemme i - som en svært god ting: "Gud så at det var godt" (1 Mos 1). Et fullverdig menneskeliv er et legemlig menneskeliv.

For basunen skal lyde, og de døde skal opstå uforgjengelige, og vi skal forvandles. (1 Kor 15,52)

Dette svaret virker rimelig så langt som det rekker, men det fordrer også et oppfølgings-spørsmål: Hvorfor er kroppen så bra? Gitt at vi kan vi kan overleve i en rent ikke-fysisk tilstand, hvorfor kan vi ikke leve fullverdige liv – og oppleve en fullverdig salighet – i denne tilstanden? Det er her jeg tror filosofien kan komme inn. Og som de fleste andre filosofiske spørsmål, kan

dette spørsmålet besvares med hjelp fra Aristoteles og St. Thomas Aquinas. Deres ideer kan hjelpe oss til å forstå hvorfor legemets gjenoppstandelse er nødvendig, og samtidig gi oss en bedre innsikt i hva den egentlig består i. For å se hvordan, må vi forstå litt om deres etikk og sjelslære. Men før vi når så langt, må vi også forstå litt om deres metafysikk. Hensikten

min med det følgende er ikke først og fremst å forsvare aristotelisk-thomistisk lære, men å vise hvor godt den passer overens med kristen tro, hvor godt den forklarer oppstandelsen nødvendighet.

Aristoteles' metafysikk ble videreført av Thomas, og er igjen en videreføring og omarbeiding av metafysikken til Aristoteles' lærer, Platon.

Veggmaleri fra Kariye Camii, Istanbul

Platon er kjent for sin lære om idéverdenen – et immaterielt rike som vår egen verden er en slags blek etterligning av. Idéverdenen inneholder for eksempel en ideell trekant – formen av trekantethet – og alle trekanten i vår verden er mer eller mindre ufullkomne etterligninger av denne ideelle trekanten. Det er altså en tings form for som gjør den til den tingen den er, det som gjør en trekant til en trekant er nettopp det at den er en blek etterligning av den ideelle trekant.

Aristoteles delte Platons tro på former, men ikke hans tro på idéverdenen. En tings form, mente han, finnes ikke i idéverdenen, separat fra tingen, men *i* selve tingen. Formen står med andre ord ikke utenfor tingen, men er et aspekt av den. Dette er opphavet til Aristoteles' lære om at alle ting er sammensetninger av form og stoff. Grovt og overforenklet sagt er stoffet det tingen er satt sammen av, mens formen altså er det som gjør tingen til den tingen den er – det prinsippet som for eksempel gjør at stoffet til en bestemt

hund er satt sammen på en slik måte at den faktisk er en hund, og ikke en sjiraff eller en vaskemaskin.

En firbent hund er i så henseende en god hund: den realiserer sin hundeform bedre enn (for eksempel) en trebent hund.

Levende organismer er, som alle andre ting, sammensetninger av form og stoff. For Aristoteles og Thomas defineres levende organismer av at de er i stand til å forandre seg selv for egen maskin, og således er formen til en levende organisme nettopp det som gjør den i stand til å forandre seg selv for egen maskin – å ta opp næring fra mat, danne minner, og så videre. Gitt at min sjel er min form – og gitt synet på form og stoff som ble skissert over – er ikke sjelen

og legemet mitt to separate ting, men to aspekter av en og samme ting, nemlig meg. Videre: Noen av sjelens funksjoner, for eksempel å ta opp næring fra mat, er uløselig knyttet til kroppen, og kan ikke realiseres uten den.

Ting kan som sagt realisere formene sine mer eller mindre godt, de kan være mer eller mindre "flinke" til å være den typen ting de er. Det er plausibelt at det ligger i hunders natur å være firbente, og at firbenthet er således en del av hundeformen. En firbent hund er derfor i det henseende en god hund: Den realiserer sin hundeform bedre enn (for eksempel) en trebent hund.

Aristoteles og Thomas mener som sagt at en sjel bare er formen til en levende organisme. Dette medfører at alle levende skapninger, planter og ikke-menneskelige dyr så vel som mennesker, har en sjel. Samtidig nekter de selvfølgelig ikke for at menneskesjelen er svært ulik andre typer sjeler. Menneskesjelen omfatter alle de egenskapene man finner hos

dyr og planter – reproduksjon, ernæring, og så videre – men også noe mer. Fornuften er den fremste av disse sær-menneskelige funksjonene, og den er ikke essensielt avhengig av kroppen. Et menneske kan derfor eksistere uten en kropp, i motsetning til dyr og planter. Man trenger en kropp for å ta opp næring fra mat, men ikke for å gjøre matematikk eller meditere

over troens mysterier. Men like fullt er disse essensielt kroppslige funksjonene en del av menneskesjelen, og derfor uunnværlige deler av menneskelig blomstring og selvrealisering.

En fullverdig menneskelig eksistens kan derfor ikke være legemsløs. Troen forteller oss at vi kan eksistere uten en kropp, men den antyder også

en slik tilværelse vil være avkortet og avstumpet. Derfor er en slik tilværelse også uforenlig med frelsens formål, som nettopp er å kurere sykdommen som infiserte menneskenaturen ved syndefallet, slik at den igjen kan folde seg fullt ut – ikke å forvandle oss til noe nytt, men å gjøre oss til de vi er.

Jesu gjenoppstandelse, William Blake

ER OPPSTANDELSEN BARE ET PÅFUNN?

■ **Paulus forteller oss at «hvis Kristus ikke er stått opp, da er deres tro uten mening, og dere er fremdeles i deres synder» (1 Kor 15,17). Hver søndag bekjenner vi som katolikker vår tro på Jesu oppstandelse, men hvordan kan vi forsvare denne troen mot skeptikere som hevder at oppstandelsen bare er et påfunn?**

Vi lever i et pluralistisk samfunn med ulike religiøse og ikke-religiøse oppfatninger om Gud, men alle kan umulig være sanne. Hva er det som gir oss rett til å hevde at den kristne oppfatningen er sann, til forskjell fra den jødiske, den islamske eller den hinduistiske? Noen mener at vi må ta til takke med «blind tro», men kristendommen er spesiell fordi den baserer seg på historiske hendelser som faktisk har skjedd!

For det første: Etter korsfestelsen ble Jesus lagt i graven av Josef fra Arimatea, som

var et medlem av det jødiske rådet (Sanhedrin). Denne gravleggingen er dokumentert i flere tidlige, uavhengige kilder – et viktig kriterium for historisk troverdighet. I tillegg til dokumentasjon i alle de fire evangeliene, blir hendelsen også nevnt i Paulus' første brev til korinterne:

«For først og fremst overga jeg til dere det jeg selv har tatt imot,

[1] at Kristus døde for våre synder etter skriftene,

[2] at han ble begravet,

[3] at han sto opp den tredje dagen etter skriftene

[4] og at han viste seg for Kefas og deretter for de tolv.

Deretter viste han seg for mer enn fem hundre søsken på én gang. Av dem lever de fleste ennå, men noen er sovnet inn. Deretter viste han seg for Jakob, deretter for alle apostlene».

(1 Kor 15,3-7)

Paulus siterer en gammel trosbekjennelse som han hadde «tatt imot» fra de opprinnelige apostlene.

Denne overleveringen må ha funnet sted rundt år 36, da Paulus dro til Jerusalem og tilbrakte to uker sammen med Peter (Kefas) og Jakob (jf. Gal 1,18-19). Vi har altså tilgang til noe så fantastisk som en oppsummering av sentrale kristne læresetninger – satt sammen innen fem år etter korsfestelsen!

For det andre: På søndagen etter Jesu korsfestelse ble graven funnet tom av en gruppe med kvinnelige disipler. Fraværet av noe som helst legeme i graven blir dokumentert i alle de fire evangeliene, i tillegg til at det blir underforstått når Paulus skriver at Jesus «sto opp den tredje dagen» (1 Kor 15,4).

For å bortforklare funnet av den tomme graven, forsøkte det jødiske lederskapet å spre en påstand om at Jesu disipler «kom om natten og stjal ham mens vi sov» (Matt 28,13). Dette forsøket på å gi en alternativ forklaring av hvorfor graven var tom, viser oss at den faktisk var tom; jødene hadde ingen levninger å vise frem for å avsløre de kristne som bløffmakere.

For det tredje: Etter korsfestelsen var det mange som fikk en opplevelse av å se Jesus i live igjen. Dette blir dokumentert i Paulus' liste over øyenvitner, hvor han nevner at det var «mer enn fem hundre» av dem (1 Kor 15,6). De fleste av disse øyenvitnene var sannsynligvis i live da Paulus skrev sitt brev til korinterne, så hvem som helst av dem kunne ha sagt ifra dersom noe av det han skrev ikke var sant.

For det fjerde: Jesu disipler ble overbevist om at oppstandelsen hadde funnet sted, til tross for at de hadde mange grunner til ikke å gjøre det. Prøv å sette deg inn i deres situasjon: Lederen deres var død, og jødernes forventninger om Messias innebar ingenting om hverken død eller oppstandelse. Messias var jo ment å skulle gjenopprette Davids trone og føre Israel til seier over hennes fiender!

Jesu korsfestelse og død ville dermed ha vært et stort nederlag, og en bekreftelse av at de jødiske lederne hadde hatt rett hele tiden – i tre år hadde disiplene fulgt etter en blasfemisk kjetter som

sprede vranglære blant folket! Til tross for alt dette var Jesu disipler villige til å lide martyrdøden for deres tro på oppstandelsen, bare noen få år senere.

Gjennom historien har en rekke med alternative teorier blitt foreslått, for eksempel at Jesu disipler stjal legemet fra graven, at Jesus ikke egentlig var død, eller at menneskene som så ham led av en slags «kollektiv hallusinasjon». Nesten alle forskere har avvist disse teoriene, siden de ikke oppfyller kriteriene for hva som utgjør en god historisk forklaring. Felles for mange er at man finner på en lite plausibel teori for å unnsnippe den logiske konklusjonen – nemlig at Gud eksisterer, og at han reiste opp Jesus fra døden.

Alt dette viser bare hvor langt enkelte skeptikere er villige til å gå i desperasjon. Hvis det finnes så mye historisk bevis, hvorfor er det fortsatt mange som nekter for at oppstandelsen fant sted? Vi kan få en ledetråd fra noe som Jesus lar Abraham si, når han forteller lignelsen om den rike mannen og Lasarus: «Hører de ikke på

Moses og profetene, lar de seg heller ikke overbevise om noen står opp fra de døde» (Luk 16,31).

På grunnlag av det foregående kan vi bekjenne vår tro på Jesu oppstandelse med god samvittighet og stor frimodighet, vel vitende om at veletablerte historiske fakta peker mot den kristne troens sannhet. Det er ikke oppstandelsen, men alle de mislykkede forsøkene på å bortforklare den, som er påfunn.

EPISKOPAL HODEBRY - MITRA

■ En mitra, eller bispelue som skolens historiebøker kaller det, er et liturgisk hodeplagg som brukes av biskoper og abbeder. Ordet kommer fra gresk og betyr hodeplagg.

Mitraen stammer sannsynligvis fra førkristen gresk sivilisasjon. Atletene hadde svettebånd rundt hodet som var knyttet på baksiden. Om sommeren hadde de en hatt under svettebåndene, og når vinnere ble kronet med en laurbærkrans, kan utseendet minne om de tidlige mitraer. Dette ble sett på som et symbol på seier, som passer godt med ordene som brukes i vigselssessen for en ny biskop: «Ta imot denne mitra og la hellighetens herlige avglans skinne klart i deg slik at du fortjener å motta herlighetens seierskrans som aldri visner, den dag den øverste hyrde viser seg.»

På 800-tallet brukte paven mitraen i prosesjoner og på 1100-tallet ble mitraen brukt av alle biskoper, både i messen og i andre sammenhenger.

Når biskopen feirer messe med mitra er regelen at biskopen aldri ber med mitra på hodet og heller ikke har den på under de innledende

riter, fra alteret/tabernaklet hilses, og til åpningsbønnen/kirkebønnen er bedt. Også under lesningen av Evangeliet og Credo, to høydepunkt under Ordets liturgi, tar biskopen av seg mitraen. Under forvandlingen, messens «aller helligste», tar biskopen også av seg zucchettoen slik at denne aller viktigste bønnen i messen bes helt barhodet i tråd med apostelens ord (1 Kor 11, 4).

Tradisjonelt skiller man mellom tre typer mitra: mitra pretiosa, mitra auriphrygiata og mitra simplex. Mitra pretiosa skal være dekket av flotte broderier og helst ha edelstener. Mitra auriphrygiata er hakket enklere med en gyllen brodert opp-ned T. Mitra simplex er helt hvit og brukes i biskopelige koncelebrasjoner (flere biskoper feirer messe), på langfredag og til begravelser. Mitraen har også hatt forskjellig fasong gjennom tidene og biskopens mitra er ofte med på å avsløre hans liturgiske stil.

DEN HELLIGE ANTONIUS

■ I den katolske kirke har vi mange helgener. De har alle en minnedag. Det er gjerne den dagen de døde.

Den hellige Antonius har sin minnedag 17. januar. Han er skytshelgen for husdyr og griser, dyrepasser, konditorer, bønder, kirkegårgravere, ridere, slaktere, børstebindere, mot epidimer og sykdom. Han kalles også Antonius abbeden eller Antonius den store.

Han ble født i midtre Egypt i år 215. Han kom fra en adelig kristen familie. Hans foreldre døde rundt 269, Antonius var da 18-20 år. Han arvet en stor eiendom og formue. Han fikk også ansvaret for sin søster.

En dag hørte han disse ordene fra Matteusevangeliet: "Hvis du vil være fullkommen, gå og selg alt du har, og gi det til de fattige, og du vil få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg" (Matt 19,21).

Antonius gikk da han hjem og solgte eiendommen sin og ga sin formue til de fattige. Han sparte litt penger til seg og sin søster så de skulle ha noe å brødfø seg med. Ikke lenge etterpå hørte han i kirken, Kristi ord, " Vær ikke bekymret for morgendagen, for morgendagen kan sørge for seg selv. Hver dag har nok med sine egne møye" (Matt, 6,34). Han gikk etter dette hjem og gav bort resten av

sine penger og plasserte sin søster i et hjem for jomfruer. Etter dette trakk Antonius seg tilbake, og levde et asketisk liv. Han studerte og ba og arbeidet for å tjene til livets opphold. I år 273 bosatte han ikke lenge etterpå hørte han seg i en hule på en nedlagt gravplass.

Antonius overvant mange fristelser, både av den fysiske og psykiske arten. Hans fromhet ble kjent blant folk. Mange eneboere begynte å følge ham som disipler. Mennesker som led av sykdom oppsøkte Antonius og han helbredet dem. På slutten av livet dro han til Alexandria. Han sto opp mot arianerne og hevdet at sønnen ikke var skapt, men av samme vesen som faderen. Folk strømmet til for å se ham. Selv hedningene ble slått av hans verdighet. Han døde godt over 100 år gammel. I dag anses han som klostervesenets grunnlegger fordi han førte mange mennesker som levde alene sammen i ett felleskap.

Kilder:

1. Helgen Leksikon skrevet av Donald Attwater, Katolsk forlag 1989
2. <http://www.katolsk.no/biografier/historisk/antonabb>
3. Maki Vassause og Den Hellige Margareta skrevet av Birger Sivertsen

5 MORSOMME FAKTA OM DEN KATOLSKE TRO

■ Den katolske tro har mange forskjellig skikker og ritualer. Mange av dem er forholdsvis ukjente for mange av oss. Vi håper med denne artikkelen å kunne styrke kunnskapen rundt de små detaljene i vår katolske tro.

2

Den 1. juli 2002 ble det innført røykeforbud i vaticanstaten, på grøntarealer og offentlige steder.

4

Det har gjennom historien vært mange måter å kanonisere, helligkåre helgener. Kanoniseringen ble først brukt på 1300 tallet, da det ble det vanlig med kanonisering av helgener. Før den tid ble helgenkåringen gjort ut ifra de spontane reaksjonen til mennesker.

6

Man mener at Korsfestelsen som henrettelsesmetode opprinnelig kan stamme fra Kartago i Afrika. Den ble i det gamle Roma brukt på slaver og tyver.

1

Blåmandag er et uttrykk som kommer fra kristendommen. Mandagen etter fastelavnssøndag ble alteret drapert i blått stoff, og markerte at fasten begynte.

3

Primstaven, som var en tidlig form for kalender har sin bakgrunn i den katolske troen og julianske kalender. Den er markert med helgenernes messedager. Slik som Anotonsmesse som var 17. januar, til minne om den hellige Antonius.

5

Sauen er det dyret som oftest blir nevnt i Bibelen, etter det kommer løven, deretter hunden.

7

Man mener at de røde skoene som paven bruker er en rest etter en embetsmannndrakt.

Kilder:

1. Gunther Zerener "Det skjedde i de dager"

2. "Maki Vassause og Den Hellige Margareta" Birger Sivertsen

3. <http://www.katolsk.no/tro/tema/helgener/artikler/helgener>

REISEBREV

Av: en ung seminarist
Foto: Karolina Tamm
Anja Z. Persvold

NYTT LIV PÅ NYTT STED

■ I oktober trådte jeg inn i presteseminarer i Tyskland. "For en forandring!" vil noen si, men det er ingenting sammenlignet med forandringen som fant sted da jeg ble døpt.

Ved dåpen ble jeg Guds barn, ved dåpen fikk jeg håpet om det evige liv, ved dåpen fikk jeg troen. Og både beslutningen om å begynne i seminarer og hverdagen her er uttrykk for den store forandringen som dåpen (det vil si, å være kristen) medfører.

Guds barn

Vi har hørt det før, men hva betyr det? At Gud (allmektig,

allvitende, evig og fullkommen) elsker deg som sitt barn. At Gud hører deg når du ber. At alt som skjer, lar Gud skje (Husk: Gud er allmektig slik at ingenting skjer uten at Han tillater det) av faderlig kjærlighet til deg. Ja, nå er det ikke så rart at dagen i seminarer begynner med over en og en halv time stille bønn og liturgi, og at det blir to timer til med bønn i løpet av dagen. Hvem ville ikke tilbringe tid med sin

allmektige far som elsker deg mer enn du kan forestille deg? Hvorfor ikke følge det man opplever som et kall, om det kommer fra en elskende, allmektig og allvitende far?

Håpet om evig liv

Igjen, vi har hørt det før, men hva betyr det? Kort sagt: evighet med Gud. Tenk deg det beste du har opplevd eller det lykkeligste du har vært. Men å være med Gud vil overstige denne gleden uendelig, fordi Gud har skapt oss for å være med Ham, og med en lengsel etter Ham. Dermed blir all verdslig glede bare en skygge av det vi egentlig lengter etter, nemlig Gud. I tillegg vil denne utrolige gleden aldri ta slutt.

Håpet om denne gleden forandrer hele livet, fordi man erkjenner at målet ikke er i dette livet. På den måten blir verdens fornøyermer mer eller mindre ubetydelige. Derfor er det heller ikke overraskende at dagene her er fylt med undervisning, studier, praktiske oppgaver og bønn, og at det er under to timer fritid hver dag, fordi vi strever etter noe viktigere enn denne verdens

fornøyermer. Derfor går det også greit helt uten TV og med kun én time nettilgang per uke.

Troen

Ved troen erkjenner vi hva som faktisk er viktig og riktig. Selv om verden også har sine forestillinger, er det åpenbart at Kristus lærer oss et nytt syn på livet. Et eksempel på dette er når Han sier at "den som mister sitt liv for min skyld, skal finne det" eller når Han krever at vi skal elske hverandre som Han elsket oss.

**Alt som skjer
lar Gud skje.**

Det å følge et mulig prestekall, akkurat som det å inngå et ekteskap, er å gi sitt liv for andre og dermed følge Kristi bud. Å leve med omkring 60 medbrødre i seminaret krever også fornektelser og kjærlighet, så selv det å ta oppvasken eller

å vaske fellesområder blir et uttrykk for det nye livet. Måtte vi alle bruke denne faste- og påsketiden for å bli mer bevisst på gavene vi har fått og å leve det nye liv.

UNGDOM MED TRO PÅ EN BEDRE FREMTID

■ De har vokst opp med krig, men har klare meninger om hva som skal til for å skape fred. Caritas Norge har vært i Bogotá og møtt colombiansk ungdom.

Colombia har vært preget av en 50 år lang konflikt med FARC som endelig har munnet ut i en fredsavtale, men det er fortsatt en vei å gå for en varig og rettferdig fred i landet. Caritas er engasjert i programmer som skal bidra til en positiv utvikling fremover. Helt sentralt står alternativer for ungdom.

Jeg var på prosjektbesøk i Bogotá i midten av januar og hadde et oppløftende møte med ungdommer vi støtter gjennom vårt program for utvikling i konfliktsituasjoner. Dette er ungdommer som kommer fra, eller er engasjert i fattige og marginaliserte bydeler dominert av gjenger og alvorlig kriminalitet.

Noen av dem har selv vært gjengmedlemmer, lokket inn med lovnader om raske penger. Men gjennom Caritas' program har de nå fått et alternativ til en hverdag preget av brutalitet og vold. Hos Caritas får ungdommene tilbud om utdanning, sosiale aktiviteter og psykososial støtte.

Under mitt opphold var det spesielt tre unge lærerstudenter som markerte seg med sitt engasjement og sin kjennskap til utfordringene i sine bydeler og for sin generasjon. Det er inspirerende å møte unge mennesker som engasjerer seg for andre, for sine lokalsamfunn og tar på seg oppgaver som ofte er både krevende og risikable. Kirken og Caritas er de eneste som kan drive organisert arbeid i de mest voldelige og utsatte områdene i Bogotá og Medellín. Men det hjelper. Flere av områdene har blitt mye sikrere og mer levelige de siste årene.

Her følger en kort presentasjon av ungdommene:

**Marlon Rivera,
20 år fra Bogotá.**

Marlon får støtte gjennom programmet til å ta høyere utdanning. Han vil bli lærer og er allerede i gang med det sjuende semesteret ved Universitetet «Francisco José de Caldas» i Bogotá. Han spesialiserte seg innen samfunnsvitenskap og ønsker å bruke rollen som lærer til å forandre Colombia i en positiv retning. Troen på at dette er mulig er grunnen til at han ble med i programmet vårt og ungdomsbevegelsen JAFET – Jóvenes animadores con una fe transformadora/engasjert ungdom som tror det er mulig å forandre verden.

Marlon, kan du fortelle litt om hvor du kommer fra og hvilke utfordringer dere har der?

- Jeg er fra et område som kalles Bosa. Her bor det mange mennesker som har status som internt fordrevne og andre ofre for den voldelige konflikten som har preget landet. Myndighetene har tatt lite ansvar og lokalsamfunnet er preget av vold og voldelige historier. Vi har store utfordringer knyttet til gjenger, vold og narkotika. Dette rammer spesielt ungdommen.

**Vi har store
utfordringer
knyttet til gjenger,
vold og narkotika.
Dette rammer
spesielt
ungdommer.**

Var det dette som fikk deg til å bli engasjert i JAFET?

- Ja, å endre denne triste situasjonen er vår drøm og vårt mål. Vi tror det er mulig ved å organisere oss i JAFET og med den hjelpen vi får fra Caritas. Nå befinner vi oss i en post-konflikt, eller post-avtale situasjon, som er ny for Colombia. Vi ønsker å fokusere på å styrke lokalsamfunn, fremme sosiale prosesser og utvikle landet i en retning hvor vi får mer selvbestemmelse og hvor alle hjelper hverandre.

Maria Camila Santa,
19 år fra Bogotá

Maria studerer også for å bli lærer og har et brennende

sosialt engasjement. Hun blir rød i kinnene når hun snakker om alt fra urfolks rettigheter, kvinners rettigheter og den muren som mange har bygget rundt seg etter å ha levd et liv i en voldelig konflikt.

”
Det er det som motiverer meg (...): hender, hjerter og hoder som står klare for en positiv forvandling.

En konflikt som har rammet alle på samfunnsnivå og mange ekstra hardt som familier og enkeltindivid. Hun mener at det å bo i Colombia er som å bo i et land av drømmere. Det er mange som jobber hardt og dedikert for landet sitt og for fred.

Maria, kan du fortelle litt om arbeidet JAFET gjør og utfordringene der hvor du er engasjert?

- Vi ser det som vårt mål i JAFET å jobbe for å forandre våre lokalsamfunn gjennom sosialt arbeid på en måte som forebygger vold og skaper fred. Jeg er engasjert i en gruppe som jobber i Bosa Sør, med utfordringer knyttet til internt fordrevne, urfolk og fattigdom. Vi ønsker først og fremst og bli godt kjent med vårt lokalsamfunn og finne rom hvor vi kan bli hørt og bidra til en positiv endring.

Hva er det som motiverer deg til å jobbe med en ungdomsbevegelse som JAFET?

- Jeg opplever at Colombia, i den postkonflikt-situasjonen vi nå befinner oss i, har et stort behov for en bevegelse der mange går sammen med et felles mål om å forandre vårt land. Det kommer til å bli mange kamper fremover og jeg tror det kan bli for tøft uten en bevegelse som JAFET. Det er nødvendig med en felles plattform og vi må ha et klart mål for å ikke gå oss vill på veien. Det er dette som motiverer meg og som gjør at jeg har stor tro på JAFET: Hender, hjerter og hoder som står klare for en positiv forandring.

**Alejandro Guenero Cubedes,
20 år fra Bogotá**

Alejandro har en drøm om å løfte JAFET inn i academia gjennom sin lærerutdanning. Han ønsker å være en lærer som fremmer kjærligheten til hele menneskeheten og han drømmer om at barna i hans nabolag skal kunne få oppfylt sine drømmer.

Hvilke drømmer har du for JAFET og hva mener du er det viktigste for ungdomsbevegelsen?

- Den store drømmen til JAFET og min gruppe, Michel, er å gjenskape «den store

familien som rommer hele menneskeheten». Det er en bevegelse som vil løse utfordringene knyttet til sult, krig, mangelen på utdanning, mangel på helsetjenester og mangelen på steder hvor barn kan leke. Men dette er en drøm som krever at vi kjemper hver dag og som utspiller seg i hvert kvartal, hver bydel, hver by og i verden i sin helhet.

**”
Utdanning endrer
ikke verden, den
endrer personen
som skal endre
verden.**

Hvordan kjemper dere denne kampen fra dag til dag for å oppnå drømmen?

- Vi har et spesielt fokus på å utvikle ledere som kan bidra til å mobilisere andre ungdommer og lokalsamfunnene hvor de er engasjert. Det er viktig at vi har en tilknytning til lokalsamfunnet og får

folkene der til å samarbeide og gå sammen med oss for en bedre fremtid. Utdanning er viktig, men for å sitere Paulo Freire «Utdanning endrer ikke verden, den endrer personen som skal endre verden».

SVMMI PONTIFICES IN HAC BASILICA SEPVLT

S. PETRVS		67-64		IOANNES V		686		IOANNES XVIII		1009		PIVS X		1914	
S. LINVS	76	CONON	687	BENEDICTVS VIII	1024	BENEDICTVS XV	1922								
S. CLETVS	88	S. SERGIVS I	701	IOANNES XIX	1032	PIVS XI	1939								
S. EVARISTVS	105	IOANNES VI	703	S. LEO IX	1034	PIVS XII	1958								
S. ALEXANDER	115	IOANNES VII	707	B. VRBANVS II	1099	IOANNES XXIII	1963								
S. XYSTVS I	125	SISINNIVS	708	B. EVGENIVS III	1155	PAVLVS VI	1978								
S. TELESFORVS	136	COSTANTINVS	715	HADRIANVS IV	1159	IOANNES PAVLVS I	1978								
S. HYGINVS	140	S. GREGORIVS II	731	GREGORIVS IX	1244	IOANNES PAVLVS II	2005								
S. PIVS I	155	S. GREGORIVS III	741	COLLESTINVS IV	1241										
S. ANICETVS	166	S. ZACHARIAS	752	NICOLAVS III	1280										
S. SOTER	173	S. STEPHANVS III	757	HONORIVS IV	1287										
S. ELEVTHERIVS	189	S. PAVLVS I	767	BONIFATIVS VIII	1303										
S. VICTOR I	199	STEPHANVS IV	772	VRBANVS VI	1389										
S. LEO I	461	HADRIANVS I	795	BONIFATIVS IX	1404										
S. SIMPLICIVS	483	S. LEO III	816	INNOCENTIVS VII	1406										
S. GELASIVS	496	S. STEPHANVS V	817	EVGENIVS IV	1447										
S. ANASTASIVS II	498	S. PASCHALIS I	824	NICOLAVS V	1455										
S. SYMMACHVS	514	EVGENIVS II	827	CALLISTVS III	1458										
S. HORMISDAS	525	VALENTINVS	827	PIVS II	1464										
S. IOANNES I	526	GREGORIVS IV	844	PAVLVS II	1471										
S. FELIX IV	530	SERGIVS II	847	XYSTVS IV	1484										
BONIFATIVS II	532	S. LEO IV	855	INNOCENTIVS VIII	1492										
IOANNES II	535	BENEDICTVS III	858	ALEXANDER VI	1503										
S. AGAPITVS I	536	S. NICOLAVS I	867	PIVS III	1503										
YIGILIVS	535	HADRIANVS II	872	IVLIVS II	1513										
PELAGIVS I	561	IOANNES VIII	882	PAVLVS III	1549										
IOANNES III	574	MARINVS I	884	IVLIVS III	1555										
BENEDICTVS I	579	STEPHANVS VI	891	MARCELLVS II	1555										
PELAGIVS II	590	FORMOSVS	896	GREGORIVS XIII	1585										
S. GREGORIVS I	604	BONIFATIVS VI	896	GREGORIVS XIV	1591										
SABINIANVS	606	STEPHANVS VII	897	INNOCENTIVS IX	1591										
BONIFATIVS III	607	ROMANVS	897	LEO XI	1605										
S. BONIFATIVS IV	615	THEODORVS II	897	VRBANVS VIII	1644										
S. DEVSDEDIT	618	IOANNES IX	900	ALEXANDER VII	1667										
BONIFATIVS V	625	BENEDICTVS IV	903	CLEMENS X	1676										
HONORIVS I	638	SERGIVS III	911	INNOCENTIVS XI	1689										
SEVERINVS	640	ANASTASIVS III	913	ALEXANDER VIII	1691										
IOANNES IV	642	LANDVS	914	INNOCENTIVS XII	1700										
THEODORVS I	649	LEO VI	928	CLEMENS XI	1721										
S. EVGENIVS I	657	STEPHANVS VIII	931	INNOCENTIVS XIII	1724										
S. VITALIANVS	672	LEO VII	939	BENEDICTVS XIV	1758										
ADEODATVS II	676	STEPHANVS IX	942	CLEMENS XIII	1769										
DONVS	678	MARINVS II	946	PIVS VI	1799										
S. AGATHO	681	BENEDICTVS VI	974	PIVS VII	1823										
S. LEO II	683	IOANNES XIV	984	LEO XII	1829										
S. BENEDICTVS II	685	IOANNES XV	996	PIVS VIII	1850										

MYTEKNUSING

Av: Henrik Emil Greve,
Generalsekretær i NUK
Foto: Wikimedia Commons

FAKTA OM

PAVEMYTEN

■ Som en våken leser av Credimus fikk med seg, hadde det i forrige nummer sneket seg inn en feil. I «10 Morsomme fakta» om den Katolske tro var Fun facts nr. 7 at man i 855 hadde en kvinnelig pave som het «Johanne». Dette er ifølge mange kilder en myte som først dukket opp på 1240-tallet. Historisk vet vi at

den hellige pave Leo IV var pave fra 847 til sin død 17. juli 855. Vi vet også at pave Benedikt III ble valgt til pave 29. september 855 og at han satt til sin død 17 april 858. Begge er historisk sett godt dokumenterte paver i sin samtid. Det er lite sannsynlig at det var plass til en kvinnelig pave i dette tidsrommet. For spesielt

filminteresserte finnes det blant annet en film «Pave Johanne» fra 1972 med Liv Ullmann i hovedrollen og en nyere film fra 2009 «Pavinnen».

Credimus beklager feilen, og takker for våkne leserblikk.

**NORGES
UNGE
KATOLIKKER**

” *Må forholdet mellom mann og natur ikke bli drevet av grådighet, av ønsket om å manipulere og utnytte, men la den guddommelige harmoni mellom vesen og skapelsen bli bevart i en logikk av respekt og omsorg.*

- Pave Frans

Scan og les mer
Credimus!